

Aaqqissuussaaneq C - 2022

1. Ilinniartitsissutip imarisaa

Aaqqissuussaaneq imarivai aaqqissuussaaneq ilusilersornera suleriaatsillu, tassunga ilanngullugu aaqqissuussiffinni aqutsineq. Aqutsisut sulisullu nunani tamani inuiaqatigiinni ineriartorneq isiginiarlugu aaqqissuussiffiup naleqqussarnissamut periarfissaat pillugit ilinniartitsissummi ilisimasaqartoqalersarpoq. Aaqqissuussaaneq suliarineqarput aaqqissuussineq pillugu aalajangiinerit avatangiisinillu suleqateqarluni iliuuseqartarneq. Ilinniartitsissummi inuiaqatigiinnik ilisimatusarnermi periuseq atorneqarpoq.

2. Siunertaq

Ilisimasat piginnaasallu

Suliffeqarfii aaqqissuunneqarnerat, taakku naleqalersitsisarnerat inuiaqatigiinnilu kikkut tamat oqartussaqaataaffigisaanni iliuuseqarnissamut periarfissaat ilinniartut qisuariaateqarlutik isummerfigisinnaassavaat aammalu aaqqissuussiffiup iluani pissutsit inuiaqatigiillu avatangiisit suleqatigalugit aaqqissuussiffiup pisinnaasaqarlualuni immikkoortortaanera qisuariarfigisinnaassallugu.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniartut ilaatigut ingerlaqqilluni ilinniagaqaqqinnissaq eqqarsaatigalugu suliaqarfimmi nutaanik ilisimasaqalissapput aammalu Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani sumiiffinni pissutsini aaqqissuusaanermik atuagarsorneq atorlugu aaqqissuussaaneq ajornartorsiutinik namminersorlutik suliaqarsinnaassallutik.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut namminersorlutik suleqatigiikkaarlutillu aaqqissuussaaneq ajornartorsiutinik suliaqarsinnaassapput. Ilinniartut aammattaq inuttut annertuumik sunniuteqarsinnaaneq suleqatillu peqatigalugit suleqatigiilluni sulisinnaaneq aammalu sulisunik, qullersanik, pisisartunik pilersuisunillu suleqateqarsinnaaneq suliffeqarfimmi iluatsitsinissamut piumasqaataanerannik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisinnaassapput.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartitsissummi Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit nunarsuullu sinnera immikkoortunik anguniakkanillu kisisaanngitsunik peqarnerannik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisinnaassuseqassapput, tassunga ilanngullugu immikkoortunut anguniakkanullu ilisaritinnissaq takoqqusaarinissarlu suliffeqarfii iluatsitsinissaannut apeqqutaasorujussuaq.

Ilinniartut allamiut kulturiinik assigiinngitsunik kulturillu aqutseriaatsinut sunniuteqartarnerannik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisinnaassapput. Ilinniartut tassunga atatillugu kulturini pineqartuni iliuuseqartarnerup ilaatigut naleqqussartariaqarneranik ilisimasaqarneq tunngavigalugu aaqqissuunnernik pilersitsinermik suliaqarsinnaassapput.

Taamatutaaq nunat allamiut kalaallit kulturiannut kalaallillu aqqissuusseriaasiannut naleqqussarsinnaanermikk ajornartorsiuteqarsinnaanermik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisinnaassapput. Ilinniartut aammattaaq inuiaqatigiinni naleqalersitsisinnaanermut pisortat suliffeqarfiillu namminersortut aqqissuusseriaatsinut pisinnaasaqarluartunut ingerlaannarsinnaasunullu naleqqussarsinnaanerisa apeqqutaaneramik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisinnaassapput.

3. Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut ukuninnga piginnaasaqassapput:

- a) oqaluttuarisaaneq tunngavigalugu aqqissuussaanermik atuagarsornermi maligassiuutit nassuiarsinnaassavaat
- b) aqqissuussaanerit aqqissuunneqarnerat periutsillu pillugit ajornartorsiutit oqallisigisinnaallugit nalilersorsinnaallugillu,
- c) suleqatigiinnik suliniuteqarfinnullu aqqissuussineq aamma suleqatigiinnik suliniutinillu ingerlatsisunik aqutsineq pillugit ajornartorsiutit oqallisiginissaannut nalilersornissaannullu aqqissuussiviit iluanni suleqatigiinnerit pillugit ilisimasat atorsinnaassallugit,
- d) aqqissuussivinni piginnaasanik annertusaaneq oqallisigisinnaallugu nalilersorsinnaallugulu,
- e) aqqissuussivinni aqutseriaatsit oqallisiginissaannut nalilersornissaannullu ilorrisimaarneq, piunassuseqarneq aqutsinerlu pillugit ilisimasat atorsinnaassallugit aamma
- f) kalaallit kulturiat tunngavigalugu aqutsinermik suliaqarsinnaassallutik, pingaartumik uagut-kulturerput aamma uanga-kulturiga assigiinngissutaat tunngavigalugu.

3.2. Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit ukuupput:

- a) aqqissuussaanermik atuagarsornermi maligassiuutit,
- b) aqqissuussaanerit ilusilersornerat,
- c) suleqatigiinnik aqqissuussineq suleqatigiinnillu aqutsineq,
- d) suliniutinik suliaqartunik aqqissuussineq aamma suliniutinik suliaqartunik aqutsineq,
- e) piginnaasanik annertusaaneq
- f) ilorrisimaarneq, piunassuseqarneq aqutsinerlu.

3.3 Ilasutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassannigilaat. Ilasutitut ilinniakkat toqqarneqassapput taakku pingaarnertut ilinniakkat ilanngullugit ilikkagassatut anguniakkat itisilernissaannut tapersiisussanngorlugit. Ilasutitut ilinniakkat pingarnertut ilinniakkatulli Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani

pissutsinut sapinngisamik annertunerpaamik atassuteqartinneqassapput. Ilassutitut ilinniakkat ilinniartitsinerup tamarmiusup 15 pct-it missanik annertussuseqassapput.

4. Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera

4.1 Ilinniartitseriaatsimi periutsit

- a) Ilinniartitsinerup ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taaamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginarartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinerup ilinniartitsissut siuariarfiussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfiussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suliariaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Pisunit ataasiakkaaniit malittarisassanut tunngaveqarluni suliassallu tunngavigineri ilinniartitsinerup aaqqissuunnerani qitiusumik inissisimapput. Ilinniartitsinerup ilinniartut ilisimasaat annertunerpaamik ilanngunneqassapput. Maanakkut sumiiffinnilua ajornartorsiutit suliarineqassapput, tassa ataatsimut isiginnilluni aaqqissuusaanernik nalilersuisoqassammat. Pisunit ataasiakkaanit malittarisassanut tunngaveqarluni ilinniartitsinikkut ilinniartut aaqqissuussisinnaassusiat, oqaasertalersuisinnaassusiat suliaqarfimmilu tunngavilersuutit ingerlatitseqqisinnassusiat siuarsarneqassaaq.

Aaqqissuusaanermik tunngaveqarnissamik paasinninnermillu pilersitsiniarluni aaqqissuusaanermi atugarsorneq ilanngunneqassaaq. Aaqqissuusaanermi ajornartorsiutit inunnik ataasiakkaanik aaqqissuussiffinnillu isiginninniarluni isigineqassapput. Aaqqissuusaanermi atuagarsorluni ilinniartitsinerup periutsit pitsaassusillit pingaartumik ilaapput, kisiannili aaqqissuusaanermi pissutsit aalajangersimasut allaaserinissaannut periutsit annertussusaat ilanngunneqassapput.

4.2 Suleriaatsit

Suleriaatsinik toqqaanermi allanngorartitsineq siuariartortitsinerlu tunngavigalugit ilinniartitsineq aaqqissuunneqassaaq, kisiannili aamma ilinniartut assigiinngitsut, taakku ilikkariaaseqarnerat pisariaqartitaallu annertuumik aamma isiginiarneqassallutik. Ilinniartut ilinniartitsinermi oqaatsinik siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarneqassapput.

Ilinniartitsinermi ilaavoq aaqqissuussaanermi ajornartorsiutinik aalajangersimasunik killilikkanillu sungiusarluni sulineq, ilinniartut taamaalillutik aaqqissuussaanermi periutsinik suliaqarnermik piginnaasaqalerniassammata.

Ilinniartitsineq ilinniagaqarneq imminut atasoq minnerpaamik ataaseq ilinniartitsinerup tamarmiusup minnerpaamik 10 procentianik annertussuseqartoq atorlugu aaqqissuunneqassaaq. Ilinniagaqarneq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut suliaqarfimmi piginnaasaminnik takutitsisinnaassusiat siuarsarlugu, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni sumiiffinni nunanilu tamani pissutsini ilinniartitsissummi atuagarsorneq atorlugu aaqqissuussaanermi ajornartorsiutinik oqalliseqarsinnaassusiat nalilersuisinnaassusiallu siuarsarlugu.

4.3 It

It pissusissamisuginnartumik atortussatut ilinniartitsinermut ilaavoq, ilinniartullu sapinngisamik attaveqarnermi atortunut elektroniskiusunut internet-imullu isernissaminnut periarfissaqassapput.

It tusagassiissutillu ilinniartitsinermi suliamut atatillugu sakkutut atorneqassapput, ilinniartitsissumillu ilinniartup ilikkariartornissaanut ikorfartuutaallutik. Ilinniartitsineq aqutugalugu ilinniartup periarfissat digitaliusut assigiinngisitaartut atornissaat inerisassavaa, tamatumunnga ilanngullugu allanik ataatsimooqatigiiffinni digitaliusuni suleqateqarneq.

Ilinniartitsinerup ilinniartup eqqarsaatigilluakkamik apersuusersuisumillu paasisuttissanik toqqaasinnaanera, misissuisinnaanera naliliisinnaaneralu inerisaaqataaffigissavaa. Kiisalu ilinniartitsinerup ilinniartup internet-ip atornera attaveqariaatsillu pillugit apersuusersuisumik pissusilersornissaminik inerisaanissaa peqataaffigissavaa.

4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissumi oqaatsinik aammalu ilinniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aaqqissuussamik ineriartortinneqarluni. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilinniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkiartortillugit atuisinnaalluartikkiartortillugillu.

4.5 Ilinniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq piffissat ilaanni ilinniartitsissutit akornanni suliaqartoqartarluni ilinniartitsissutinilu ilisimasaqarfiulersunut sanilliutitsilluni.

Ilinniartitsissut nunat tamat akornanni kulturillu assigiinngitsut akornanni ajornartorsiutit pillugit ilinniartitsissutinut allanut atassuteqarpoq. Ilinniartitsissut aammattaaq aaqqissuussaannermik, aqutsinermik sulisoqarnermillu ilusilersuinermut ineriartortitsinermullu atatillugu aamma inuussutissarsiutit pillugit politikkimi pissutsit pillugit ajornartorsiutinut atatillugu inuiaqatigiinnik ilisamatusarnermik imaluunniit pinngortitamik ilisimatusarnermik ilinniartitsissutinut atassuteqarpoq.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarnerq

Iikkagassatut anguniakkat ingerlaavartumik nalilersuisarnermi tunngaviupput. Inunnik ataasiakkaanik ilitersuineq nalilersuinerlu aqutigalugu ilinniarnep ingerlanerani tamani ilinniartut ilinniartitsissummi killiffimmini qaffasissutsiminnik ineriartornerminnullu ersarissumik paasisaqalissapput. Sammisarnerit ilinniartitsissummi pissarsinermik inuit ataasiakkaat ataatsimullu qisuariaateqartarnerannik annertusaasut ilanngunneqassapput.

5.2 Misilitseriaatsit

Oqaasertat siumut ilisimaneqanngitsut apeqqutillu arlallit atorlugit suliaq tunngavigalugu oqaluttariarsorluni misilitsittoqassaaq.

Piareersarnissamut minutsit 40-t missaanni piffissaliisoqassaaq, piffissarlu soraarummeerfik soraarummeertumut ataatsimut minutsit 20-it missaaniissaaq. Soraarummeertup soraarummeertitsisullu oqaloqatigiinnerisigut soraarummeertitsineq ingerlanneqassaaq.

5.3 Naliliinermi tunngaviit

Saqqummiinernik naliliinermi ilikkagassatut anguniakkat soraarummeertup qanoq annertugisumik malinninnera tunngavigalugu naliliisoqassaaq. Soraarummeertup piginnaasai uku pingaartinneqassapput:

- a) suliaqarfimmi ilinniakkanik aaqqissuussinera ingerlatitseqqiineralu,
- b) suliaqarfik pillugu tunngavilersueriaasia
- c) suliaqarfimmi piginnaasanik takutitsinera aamma
- d) Kalaallit Nunaanni sumiiffinni nunallu tamat akornanni pissutsini ilinniartitsissummi atuagarsorneq atorlugu aaqqissuussaannermi ajornartorsiutit pillugit oqalliseqateqarnera nalilersuinerlu.

Ataatsimut nalilersuineq tunngavigalugu karakteriliisoqassaaq.